

אֶסְרֵי לַגֶּפֶן, מָאֵי גֶפֶן. דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, אִיזו גֶפֶן? זו כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. וְלִמָּה נִקְרְאָת גֶּפֶן? אֵלֶּא מַה גֶּפֶן לֹא מְקַבְּלַת עָלֶיהָ נְטִיעָה אַחֲרָת, כִּף גַּם כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל לֹא מְקַבְּלַת עָלֶיהָ אֵלֶּא אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמְשׁוּם כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל נִכְפִּים לְפָנֶיהָ כָּל הַפְּחוֹת הָאֲחֵרִים וְלֹא יְכוּלִים לְהִרְע וְלִשְׁלֹט בְּעוֹלָם, וְלִכֵּן הִטִּיל הַכְּתוּב אֶת הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ בֵּינֵיהֶם בְּצַד זֶה וּבְצַד זֶה. בְּנֵי אֲתָנּוּ, שְׁנַעֲקָר מִשׁוּם אוֹתוֹ שׁוֹרֵק, כְּמוֹ שְׁנַעֲמַר וְאֵנְכִי נְטַעְתִּיךָ שׁוֹרֵק וְגו'.

כַּבֵּם בֵּינָן לְבִשׁוּ וְגו'. כַּבֵּם?! כַּבֵּם הִיזָה צְרִיף לְכַתֵּב! אֵלֶּא כַּבֵּם מִיּוֹם שְׁנִבְרָא הָעוֹלָם, וּמִיְהוּ? זֶה מְלֶךְ הַמְּשִׁיחִים. בֵּינָן - צַד הַשְּׂמָאל. וּבְכַדָּם עֲנִיבִים - צַד הַשְּׂמָאל, לְמִטָּה. וְעַתִּיד מְלֶךְ הַמְּשִׁיחִים לְשֹׁלֵט לְמַעְלָה עַל כָּל הַפְּחוֹת הָאֲחֵרִים שֶׁל הָעַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת פּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת, וְלִשְׁבֹּר אֶת כַּחַם מְלַמְעָלָה וּמְלַמְטָה.

דְּבַר אַחַר כַּבֵּם בֵּינָן לְבִשׁוּ - כְּמוֹ הַיֵּינן הַזֶּה, מְרָאָה שְׂמַחָה, וְכִלּוֹ דִּין [לְעַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת פּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת]. כִּף גַּם מְלֶךְ הַמְּשִׁיחִים, יִרְאֶה שְׂמַחָה לְיִשְׂרָאֵל, וְכִלּוֹ דִּין לְעַמִּים עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת פּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת. כְּתוּב (בְּרֵאשִׁית א) וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם, זֶה רוּחוֹ שֶׁל מְלֶךְ הַמְּשִׁיחִים, וּמִיּוֹם שְׁנִבְרָא הָעוֹלָם הוּא רוּחֵךְ לְבוֹשׁוֹ בֵּינָן הָעֲלִיּוֹן. רָאָה מַה כְּתוּב אַחֲרָיו, חִכְלִילִי עֵינַיִם מִיָּן וְלִבִּן שְׁנַיִם מִחֻלָּב. זֶה יָיִן הָעֲלִיּוֹן, [שְׂמִירוֹהָ שֶׁל הַתּוֹרָה] שֶׁל הַתּוֹרָה שְׂמִירוֹהָ, מִמֶּנּוּ שׁוֹתָה. וְלִבִּן שְׁנַיִם מִחֻלָּב, שֶׁהִיא הַתּוֹרָה יָיִן וְחֻלָּב, תּוֹרָה שְׂבִכְתָּב וְתּוֹרָה שְׂבִעַל פֶּה.

כְּתוּב (תְּהִלִּים קד) וַיֵּינן יִשְׂמַח לְכַב אֲנוֹשׁ [לְמָה? מְשׁוּם שְׂמִימָקוֹם שֶׁל שְׂמַחָה הוּא

אֶסְרֵי לַגֶּפֶן, מָאֵי גֶפֶן. דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, אִמָּאֵי אַתְקַרִּיאַת גֶּפֶן. אֵלֶּא מַה גֶּפֶן, לֹא מְקַבְּלַת עָלֶיהָ נְטִיעָה אַחֲרָה, הִכִּי נָמִי כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, לֹא מְקַבְּלַת עָלֶיהָ אֵלֶּא לְקַדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. וּבְגִין כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל, אַתְכַּפִּיּוּן קָמָה כָּל חִילִין אַחֲרֵינוּן, וְלֹא יְכַלִּין לְאַבְרָאָשָׁא וְלִשְׁלֹטָאָה בְּעַלְמָא. וְעַל דָּא אֲטִיל קָרָא שְׂמָא קַדִּישָׁא בֵּינֵיהוּ, בְּהַאי גִיסָא וּבְהַאי גִיסָא. בְּנֵי אֲתָנּוּ, דְּאַתְעַקַּר בְּגִין הֵהוּא שׁוֹרֵק, כְּמָה דְאַתְ אָמַר, וְאֵנְכִי נְטַעְתִּיךָ שׁוֹרֵק וְגו'.

כַּבֵּם בֵּינָן לְבִשׁוּ וְגו', כַּבֵּם, כַּבֵּם מִיְבַעֵי לִיָּה. אֵלֶּא כַּבֵּם, מִיּוֹמָא דְאַתְבְּרִי עַלְמָא, וּמֵאֵן אִיהוּ, דָּא מְלַפָּא מְשִׁיחָא. בֵּינָן סְטֵר שְׂמָאֵלָא. וּבְכַדָּם עֲנִיבִים סְטֵר שְׂמָאֵלָא לְתַתָּא. וַזְמִין מְלַפָּא מְשִׁיחָא (דף רח ע"א) לְשֹׁלֵטָאָה לְעִילָא עַל כָּל חִילִין אַחֲרֵינוּן דְעַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת פּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת, וְלְתַבְרָא תּוֹקֶפִיהוֹן מְעִילָא וּמִתַּתָּא.

דְּבַר אַחַר, כַּבֵּם בֵּינָן לְבִשׁוּ, כְּגוֹוֹנָא דְהַאי חֲמָרָא, אַחֲזִי חִידוֹ, וְכוּלִיָּה דִינָא (לְעַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת פּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת). הִכִּי נָמִי מְלַפָּא מְשִׁיחָא, יַחֲזִי חִידוֹ לְיִשְׂרָאֵל, וְכוּלִיָּה דִינָא לְעַמִּין עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת פּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת. כְּתִיב, (בְּרֵאשִׁית א) וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל פְּנֵי הַמַּיִם, דָּא רוּחָא דְמְלַפָּא מְשִׁיחָא, וּמִן יוֹמָא דְאַתְבְּרִי עַלְמָא, אֶסְחִי לְבוּשִׁיהָ בְּחֲמָרָא עַלְאָה.

חָמִי מַה כְּתִיב בְּתַרְיָה, חִכְלִילִי עֵינַיִם מִיָּן וְלִבִּן שְׁנַיִם מִחֻלָּב, דָּא חֲמָרָא עַלְאָה, (ס"א דְמַרְוֵי דְאוּרִיָּתָא) דְאוּרִיָּתָא דְמַרְוֵי, מְגִיָּה שְׂתִי. וְלִבִּן שְׁנַיִם מִחֻלָּב, דְהַאי אוּרִיָּתָא יָיִן וְחֻלָּב, תּוֹרָה שְׂבִכְתָּב, וְתּוֹרָה שְׂבִעַל פֶּה.

כְּתִיב, (תְּהִלִּים קד) וַיֵּינן יִשְׂמַח לְכַב אֲנוֹשׁ (ס"א אִמָּאֵי, כְּגִין דְמֵאֲתַר דְחֲדוּתָהּ קִאֲתִי, וּמֵאֵן הוּא סוּפִיָּה דְקַרְא)